

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2003 Rhif 1414 (Cy.166)

ANIFEILIAID, CYMRU

IECHYD ANIFEILIAID

**Gorchymyn Rheoli Clefydau (Mesurau
Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2003**

<i>Wedi'i wneud</i>	-	-	<i>29 Mai 2003</i>
<i>Yn dod i rym</i>	-	-	<i>30 Mai 2003</i>

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Ysgrifennydd Gwladol, sy'n gweithredu ar y cyd wrth arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adrannau 1, 7, 8(1) ac 83 o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981(1), yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

Enwi, cymhwyso, cychwyn a darfod

1. Enw'r gorchymyn hwn yw Gorchymyn Rheoli Clefydau (Mesurau Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2003; mae'n gymwys i Gymru, a daw i rym ar 30 Mai ac mae'n pedio â bod yn effeithiol ar 1 Awst 2003.

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn —

ystyr “anifeiliaid” (“*animals*”) yw gwartheg (ac eithrio buail ac iacod), ceirw, geifr, moch a defaid;.

ystyr “canolfan gasglu” (“*collecting centre*”) yw safle a ddefnyddir ar gyfer derbyn, yn y tymor byr, anifeiliaid y bwriedir eu symud i rywle arall (ond nid yw'n cynnwys marchnad neu rywle arall a ddefnyddir ar gyfer gwerthiant neu fasnach anifeiliaid oni fwriedir i'r holl anifeiliaid sydd yno gael eu cigyddu yn syth);

(1) 1981 p.22. Trosglwyddwyd swyddogaethau a roddwyd o dan Ddeddf 1981 i “the Ministers” (fel y'u diffinnir yn adran 86 o'r Ddeddf honno) i'r graddau y maent yn arferadwy gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru mewn perthynas â Chymru, i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672). Trosglwyddwyd swyddogaethau ar y cyd “the Ministers” a oedd yn arferadwy gan Ysgrifennydd Gwladol yr Alban mewn perthynas â Chymru i'r Gweinidog dros Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd gan Orchymyn Trsogwlyddo Swyddogaethau (Amaethyddiaeth a Bwyd) 1999 (O.S. 1999/3141). Trosglwyddwyd holl swyddogaethau'r Gweinidog Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd wedi hynny i'r Ysgrifennydd Gwladol gan Orchymyn y Weinyddiaeth Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd (Diddymu) 2002 (O.S. 2002/794).

ystyr “ceidwad” (“keeper”) yw unrhyw berson sydd â gofal a rheolaeth dros anifeiliaid, hyd yn oed dros dro ac, at ddibenion erthygl 9(2)(a), mae'n cynnwys unrhyw berson sy'n cludo'r anifeiliaid;

ystyr “cyfnod segur” (“standstill period”) yw cyfnod pan na chaniateir i anifeiliaid gael eu symud oddi ar safle oherwydd darpariaethau erthygl 3(1)(b);

ystyr “y Cynulliad Cenedlaethol” (“the National Assembly”) yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

mae i “grŵp meddiannaeth unigol” (“sole occupancy group”) yr ystyr a briodolir iddo gan erthygl 6;

mae i “lladd-dy” yr ystyr a roddir i “slaughterhouse” yn Rheoliadau Cig Ffres (Hylandid ac Archwilio) 1995 (2);

ystyr “milfeddyg” (“veterinary surgeon”) yw cymrawd neu aelod o Goleg Brenhinol y Milfeddygon;

mae “safle” (“premises”) yn cynnwys tir ag adeiladau neu dir hebddynt;

mae “tir” (“land”) yn cynnwys tir comin neu dir heb ei amgáu; ac

yn achos geifr mae “triniaeth filfeddygol” (“veterinary treatment”) yn cynnwys casglu semen.

Cyfyngiadau ar symud anifeiliaid

3.—(1) Mae gwaharddiad ar symud anifail o unrhyw safle—

- (a) oni symudir yr anifail o dan awdurdod trwydded a ddyroddir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, yr Ysgrifennydd Gwladol neu arolygydd; a
- (b) ond nid os na symudwyd defaid, geifr neu wartheg i'r safle hwnnw yn ystod y 6 diwrnod blaenorol, ac os na symudwyd moch i'r safle hwnnw yn ystod yr 20 diwrnod blaenorol (“y cyfnod segur”).

(2) Er gwaethaf paragraff (1), ceir symud anifeiliaid o'r safle yn ystod y cyfnod segur—

- (a) os yw'r symud yn un a bennir yn Atodlen 1, neu
- (b) os dyroddwyd trwydded sy'n datgymhwyso'r cyfnod segur gan arolygydd milfeddygol.

(3) Ni chaiff y cyfnod segur ei sbarduno gan symud anifail i safle os yw'r symud yn un a bennir yn Atodlen 2.

(4) Nid yw'r gofyniad am drwydded ym mharagraff (1)(a) yn gymwys i unrhyw symud a awdurdodir gan drwydded o dan erthygl 10 o Orchymyn Moch (Cofnodion, Adnabod a Symud) (Mesurau Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2002(3) (trwyddedau'n ymwneud â moch anwes).

(5) Nid yw gofynion paragraff (1) yn gymwys i symud—

- (a) sydd wedi'i drwyddedu o dan Orchymyn Clwy'r Traed a'r Genau 1983(4), neu
- (b) i unrhyw sw a drwyddedwyd o dan Ddeddf Trwyddedu Swau 1981 neu oddi yno (5).

Marcio defaid a geifr sy'n teithio i sioeau neu arddangosfeydd

4. Ni chaiff neb symud defaid neu eifr i sioe neu arddangosfa oni bai iddynt gael eu marcio â Rhif adnabod unigol yn unol ag erthygl 6 o Orchymyn Adnabod a Symud Defaid a Geifr (Mesurau Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2002(6).

(2) [O.S. 1995/539](#) fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan [O.S. 2002/129 \(Cy.17\)](#).

(3) [O.S. 2002/2303 \(Cy.228\)](#) fel y'i diwygiwyd gan [O.S. 2003/170 \(Cy.30\)](#).

(4) [O.S. 1983/1950](#) fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan [O.S. 2001/4029](#).

(5) 1981 p.37.

(6) [O.S. 2002/2302 \(Cy.227\)](#).

Cyfyngiadau ar symud anifeiliaid i ladd-dai ac oddi yno

5. Gwaherddir i unrhyw berson—

- (a) symud unrhyw anifail i ladd-dy ac eithrio at ddibenion ei gigydda o fewn 48 awr iddo gyrraedd yno; neu
- (b) derbyn unrhyw anifail o ladd-dy oni wneir hynny, yn achos unrhyw anifail heblaw mochyn, o dan awdurdod trwydded a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol.

Grwpiau meddiannaeth unigol

6. Caiff y Cynulliad Cenedlaethol a'r Ysgrifennydd Gwladol awdurdodi setiau o safleoedd i fod yn grwpiau meddiannaeth unigol os yw'r naill neu'r llall wedi'i fodloni bod y safleoedd yn gysylltiedig â'i gilydd o ran eu rheolaeth.

Trwyddedau, caniatadau ac awdurdodiadau

7.—(1) Rhaid i unrhyw drwydded, caniatâd, neu awdurdodiad o dan y Gorchymyn hwn fod yn ysgrifenedig, caiff fod yn gyffredinol neu'n benodol, yn ddarostyngedig i amodau, a gellir ei amrywio, ei atal neu ei ddirymu drwy hysbysiad ysgrifenedig unrhyw bryd—

- (a) gan y Cynulliad Cenedlaethol neu'r Ysgrifennydd Gwladol, yn achos trwydded, caniatâd neu awdurdodiad a ddyroddwyd gan y Cynulliad Cenedlaethol, yr Ysgrifennydd Gwladol neu arolygydd o unrhyw fath;
- (b) gan arolygydd milfeddygol, yn achos trwydded neu ganiatâd a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol neu unrhyw un o arolygwyr eraill yr Ysgrifennydd Gwladol;
- (c) gan un o arolygwyr yr Ysgrifennydd Gwladol (ac eithrio arolygydd milfeddygol), yn achos trwydded a ddyroddwyd gan unrhyw arolygydd o'r fath; neu
- (ch) gan un o arolygwyr awdurdod lleol, yn achos trwydded a ddyroddwyd gan un o arolygwyr yr awdurdod lleol hwnnw.

(2) Wrth benderfynu pa un ai i ddyroddi trwydded o dan erthygl 3(1)(a) neu ganiatâd o dan erthygl 3(2) mae'n rhaid i arolygydd neu arolygydd milfeddygol gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan y Cynulliad Cenedlaethol neu'r Ysgrifennydd Gwladol.

Trwyddedau a ddyroddir yn yr Alban neu yn Lloegr

8. Bydd trwydded a ddyroddir gan yr awdurdod cymwys yn yr Alban neu yn Lloegr at ddibenion symud anifeiliaid yn weithredol yng Nghymru fel pe buasai wedi'i dyroddi o dan y Gorchymyn hwn.

Hysbysiadau sy'n gwahardd symud o dan y drwydded gyffredinol

9.—(1) Pan fo trwydded gyffredinol wedi'i dyroddi o dan erthygl 3(1)(a), caiff y Cynulliad Cenedlaethol neu'r Ysgrifennydd Gwladol gyhoeddi hysbysiad yn gwahardd—

- (a) symud o dan awdurdod y drwydded honno unrhyw anifail o unrhyw safle a bennir yn yr hysbysiad; neu
- (b) unrhyw berson a bennir yn yr hysbysiad rhag symud anifeiliaid o dan awdurdod y drwydded honno naill ai'n gyffredinol neu i unrhyw safle a bennir yn yr hysbysiad neu oddi yno.

(2) Ni chaiff hysbysiad ei gyhoeddi o dan baragraff 1 ond ar gyngor arolygydd, y mae'n rhaid iddo fod o'r farn —

- (a) na chydymffurfiwyd â darpariaethau'r Gorchymyn hwn neu drwydded gyffredinol mewn perthynas ag anifeiliaid a symudwyd i'r safle dan sylw neu oddi yno, neu mewn perthynas

â symud unrhyw anifeiliaid eraill, os y person y mae'r hysbysiad i'w gyflwyno iddo yw ceidwad yr anifeiliaid hynny neu os bu'n geidwad yr anifeiliaid hynny ar unrhyw adeg, a

(b) bod angen cyflwyno hysbysiad i atal y posibilrwydd y bydd clefydau yn lledaenu.

(3) Rhaid i hysbysiad a ddyroddwyd o dan baragraff (1)(a) gael ei gyflwyno i feddiannydd pob un o'r safleoedd a bennir yn yr hysbysiad ac mewn unrhyw ddull arall y bydd y Cynulliad Cenedlaethol neu'r Ysgrifennydd Gwladol yn tybio ei bod yn briodol dwyn yr hysbysiad i sylw'r personau y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt.

(4) Rhaid i hysbysiad a ddyroddwyd o dan baragraff (1)(b) gael ei gyflwyno i'r person a gaiff ei wahardd gan yr hysbysiad rhag symud anifeiliaid ac ar feddiannydd unrhyw safle a enwir yn benodol yn yr hysbysiad.

(5) Rhaid i hysbysiad fod yn ysgrifenedig, a chaiff fod yn ddarostyngedig i amodau a chaiff ei ddiwygio, ei atal dros dro, neu ei ddirymu ar unrhyw adeg gan hysbysiad arall gan y Cynulliad Cenedlaethol neu'r Ysgrifennydd Gwladol.

Trwyddedau penodol

10.—(1) O ran anifail a symudir o dan drwydded benodol—

(a) rhaid iddo gael ei symud ar hyd y llwybr mwyaf uniongyrchol sydd ar gael i'r gyrchfan a bennir yn y drwydded, a

(b) rhaid i'r drwydded fynd gydag ef ar hyd y daith.

(2) Rhaid i'r person sy'n gyfrifol am unrhyw anifail a symudir o dan drwydded arbennig, os myn cwnstabl neu arolygydd neu unrhyw un arall o swyddogion y Cynulliad Cenedlaethol, yr Ysgrifennydd Gwladol neu awdurdod lleol —

(a) dangos y drwydded;

(b) caniatáu i gopi ohoni neu o ddyfyniad ohoni gael ei gymryd; ac

(c) os gofynnir hynny iddo, roi ei enw a'i gyfeiriad.

(3) Rhaid i bob anifail a symudir o dan awdurdod trwydded o dan y Gorchymyn hwn gael ei gadw ar wahân i unrhyw anifail nas symudir o dan awdurdod y drwydded honno, a hynny ar hyd y daith.

(4) Pan symudir anifeiliaid o dan drwydded benodol, yna, onid yw'r drwydded yn darparu fel arall, rhaid i feddiannydd y safle y symudir hwy iddo—

(a) sicrhau y rhoddir y drwydded iddo ef neu i'w gynrychiolydd cyn caniatáu i'r anifeiliaid gael eu dadlwytho; a

(b) cadw'r drwydded am chwe mis a'i dangos i arolygydd os gofynnir am ei gweld.

Trwyddedau cyffredinol

11. Pan symudir anifeiliaid o dan drwydded gyffredinol sy'n ei gwneud yn ofynnol bod gan y person sy'n symud yr anifeiliaid ddogfen symud, rhaid i feddiannydd y safle y symudir hwy iddo—

(a) sicrhau y rhoddir iddo ef neu i'w gynrychiolydd y copi uchaf o'r ddogfen symud cyn caniatáu dadlwytho'r anifeiliaid;

(b) llenwi'r copi uchaf i ddangos ei fod ef wedi cael yr anifeiliaid, llofnodi'r copi, a'i anfon i'r awdurdod lleol yn ddi-oed; ac

(c) ar ôl ei llenwi cadw copi o'r ddogfen am chwe mis.

Copïau o drwyddedau

12. Pan fydd arolygydd awdurdod lleol yn dyroddi trwydded o dan erthygl 3(1)(a), rhaid iddo gadw copi o'r drwydded am chwe mis.

Cydymffurfio â thrwyddedau, a.y.y.b.

13. Os bydd unrhyw berson yn methu cydymffurfio â thrwydded, caniatâd, awdurdodiad neu hysbysiad a ddyroddir o dan y Gorchymyn hwn caiff un o swyddogion y Cynulliad Cenedlaethol neu'r Ysgrifennydd Gwladol, neu arolygydd, drefnu y cydymffurfir ag ef a hynny ar draul y person sy'n methu cydymffurfio.

Glanhau a diheintio

14.—(1) Caiff trwydded a ddyroddir o dan erthygl 3(1)(a), caniatâd a ddyroddir o dan erthygl 3(2), neu awdurdodiad o dan erthygl 6 bennu gofynion o ran y gwaith o lanhau a diheintio unrhyw gerbyd a ddefnyddir ar gyfer symud anifeiliaid ac sy'n ychwanegol at ofynion Gorchymyn Cludo Anifeiliaid (Glanhau a Diheintio) (Cymru) 2003(7).

(2) Rhaid i'r person sy'n gyfrifol am symud anifeiliaid sicrhau, ac eithrio pan fo'r drwydded, yr awdurdodiad neu'r caniatâd yn darparu fel arall, y cydymffurfir â'r gofynion sy'n berthnasol i'r gwaith o lanhau a diheintio a hynny cyn gynted â phosibl ar ôl dadlwytho'r anifeiliaid a, beth bynnag, cyn symud y cerbyd o'r safle y symudwyd yr anifeiliaid iddo.

(3) Pan symudir anifeiliaid o dan drwydded, rhaid i feddiannydd y safle y symudir hwynt iddo ddarparu cyfleusterau, cyfarpar a deunyddiau digonol ar gyfer unrhyw waith glanhau a diheintio sy'n ofynnol o dan y drwydded.

Newid meddiannaeth safleoedd

15.—(1) Os, pan fydd ei hawl i feddiannu unrhyw safle yn dod i ben, bydd perchennog unrhyw anifail ar y safle hwnnw yn methu ei symud o'r safle hwnnw oherwydd unrhyw gyfyngiad a osodir gan y Gorchymyn hwn neu oddi tano, mae'n rhaid i'r person sydd â'r hawl i feddiannu'r safle hwnnw—

- (a) rhoi i berchennog yr anifail hwnnw ac unrhyw berson a awdurdodir ganddo i'r pwrpas, yr holl gyfleusterau hynny y gallai'r perchennog yn rhesymol ofyn amdanynt ac a allai fod yn angenrheidiol ar gyfer bwydo, tendio neu ddefnyddio'r anifail hwnnw mewn ffordd arall (gan gynnwys ei werthu); neu
- (b) pan nad yw perchennog yr anifail hwnnw'n gallu manteisio ar y cyfleusterau hynny, cymryd yr holl gamau o'r fath y gallai fod eu hangen i sicrhau bod yr anifail yn cael ei fwydo, ei dendio a'i gadw'n iawn.

(2) Bydd darpariaethau paragraff (1) yn dal i fod yn gymwys hyd nes bydd cyfnod o 7 diwrnod wedi mynd heibio ers y dyddiad y bydd unrhyw gyfyngiadau ar symud yr anifail o'r safle yn peidio â bod yn gymwys, ac mae perchennog yr anifail yn atebol am dalu i'r person sy'n darparu unrhyw gyfleusterau neu borthiant, sy'n tendio neu fel arall yn cadw'r anifeiliaid, yn unol â'r darpariaethau hynny, y symiau hynny, yn dâl ac yn ad-daliad o dreuliau, ag a allai fod yn gyfiawn ac yn rhesymol yn yr holl amgylchiadau.

Gorfodi

16. Mae'r Gorchymyn hwn i gael ei orfodi gan yr awdurdod lleol neu'r Ysgrifennydd Gwladol.

Dirymu

17. Dirymir Gorchymyn Rheoli Clefydau (Mesurau Dros Dro) (Cymru) 2003(8).

(7) O. S. 2003/482 (Cy.68).

(8) O. S. 2002/483 (Cy. 69).

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru

29 Mai 2003

D.Elis-Thomas
Y Llywydd

29 Mai 2003

Alun Michael
Gweinidog Gwladol, Adran yr Amgylchedd,
Bwyd a Materion Gwledig

ATODLEN 1

Erthygl 3(2)(a)

Symud o safleoedd a ganiateir yn ystod y cyfnod segur

Symud anifeiliaid ar gyfer triniaeth filfeddygol, a.y.y.b.

1.—(1) Symud anifail i fan lle y rhoddir triniaeth filfeddygol.

(2) Symud anifail o fan lle y rhoddir triniaeth filfeddygol iddo ar yr amod nad yw'r anifail wedi dod i gysylltiad ag anifeiliaid eraill tra oedd yn y fan lle y rhoddir triniaeth.

(3) Symud anifail i labordy lle y gwneir profion diagnostig arno i gadarnhau a effeithiwyd ar yr anifail gan glefyd neu a ydyw wedi dod i gyffyrddiad â chlefyd.

Symud anifeiliaid i'w cigydda

2. Symud anifail yn uniongyrchol i ladd-dy.

3. Symud mochyn i farchnad ar gyfer moch y bwriedir iddynt gael eu cigydda'n syth.

4. Symud anifail i ganolfan gasglu ar gyfer anifeiliaid y bwriedir iddynt gael eu cigydda'n syth, ar yr amod—

(a) na ddefnyddiwyd, ac na ddefnyddir, safle'r ganolfan gasglu ar yr un diwrnod ar gyfer sioe neu arddangosfa neu ar gyfer gwerthiant neu fasnach anifeiliaid ac eithrio anifeiliaid i'w cigydda'n syth ; a

(b) y symudir yr holl anifeiliaid a symudwyd i'r ganolfan gasglu oddi yno'n syth i ladd-dy.

Symud anifail ar gyfer ffrwythloni artiffisial

5. Symud gwartheg neu foch i ganolfan ffrwythloni artiffisial.

6. Symud defaid neu eifr i ganolfan ffrwythloni artiffisial ar yr amod eu bod wedi eu hynysu oddi wrth bob anifail arall am 6 diwrnod cyn ymadael.

Anifeiliaid i'w hallforio

7. Symud anifail i'w allforio yn uniongyrchol i ganolfan gasglu neu ganolfan gynnull a gymeradwywyd o dan reoliad 12(2) o Reoliadau Anifeiliaid a Chynnyrch Anifeiliaid (Mewnforio ac Allforio) (Cymru a Lloegr) 2000(9) cyn ei allforio.

Symud o fewn grŵp meddiannaeth unigol

8. Symud anifeiliaid rhwng safleoedd mewn grŵp meddiannaeth unigol.

Tir comin

9.—(1) Symud anifail rhwng tir y mae gan berchennog neu geidwad yr anifail hawl gofrestredig i gomin arno ac —

(a) safle sydd ym meddiannaeth perchennog neu geidwad yr anifail ac y mae hawl gofrestredig i gomin yn cael ei harfer fel rheol mewn perthynas ag ef; neu

(b) safle sydd ym meddiannaeth unrhyw berson arall y mae ganddo hawl gofrestredig i gomin dros y tir hwnnw, sy'n cael ei harfer fel rheol mewn perthynas â'r tir hwnnw.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(2) Mae symud anifail rhwng safle sydd ym meddiannaeth perchennog neu geidwad yr anifail ac y mae hawl gofrestredig i gomin yn cael ei harfer fel rheol dros y tir, a safle ym meddiannaeth unrhyw berson arall y mae ganddo hawl gofrestredig i gomin dros y tir hwnnw, a bod hawl gofrestredig i gomin y person arall hwnnw'n cael ei harfer fel rheol mewn perthynas â'r tir hwnnw.

Yn y paragraff hwn ystyr "hawl gofrestredig i gomin" ("*registered right of common*") yw hawl i gomin sy'n gofrestredig o dan Ddeddf Cofrestru Tir Comin 1965(10).

Symud moch ar gyfer magu, a.y.y.b.

10.—(1) Symud mochyn a fwriedir ar gyfer magu neu besgi yn unol ag erthygl 8(3)(b) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Adnabod a Symud) (Mesurau Dros Dro) (Cymru) 2002.

(2) Symud mochyn a fwriedir ar gyfer magu heblaw yn unol â pharagraff (1) os gosodwyd y mochyn hwnnw mewn cyfleuster ynysu wedi'i gymeradwyo at y diben hwn gan arolygydd milfeddygol a hynny am 20 diwrnod cyn symud y mochyn.

Symud moch i sioeau neu arddangosfeydd

11. Symud mochyn i sioe neu arddangosfa ar yr amod —

- (a) y'i hynysir am 20 diwrnod cyn iddo gael ei symud a hynny ar y safle sydd wedi'i gymeradwyo i'r pwrpas gan arolygydd milfeddygol; neu
- (b) ei fod wedi cael ei ddychwelyd i safle ei darddiad o sioe neu arddangosfa a'i ynysu yn safle ei darddiad mewn safle wedi'i gymeradwyo yn unol â pharagraff (a) o'r adeg pan gyrhaeddodd o'r sioe neu'r arddangosfa gyntaf hyd at adeg ymadael ar gyfer yr ail sioe neu arddangosfa.

Symud gwartheg, defaid a geifr i sioeau neu arddangosfeydd

12. Symud gwartheg, defaid a geifr i sioeau neu arddangosfeydd ar yr amod —

- (a) eu bod wedi eu hynysu am chwe diwrnod mewn cyfleuster wedi'i gymeradwyo at y diben hwn gan arolygydd milfeddygol cyn teithio i sioe neu arddangosfa, neu
- (b) eu bod wedi eu symud i'r cyfleuster ynysu o sioe neu arddangosfa arall ac nad ydynt wedi ymadael â'r cyfleuster ynysu hwnnw ers pan aed â hwy yno.

Cerbydau sy'n dadlwytho anifeiliaid eraill

13. Symud anifail sydd ar gerbyd sy'n mynd i safle i ollwng anifeiliaid eraill, ar yr amod nad yw'r anifail wedi gadael y cerbyd tra bu ar y safle.

Ceirw

14. Symud ceirw oddi ar unrhyw safle.

(10) 1965 p. 64.

ATODLEN 2

Erthygl 3(3)

Symud i safleoedd nad ydynt yn sbarduno'r cyfnod segur

Cyrraedd marchnad etc.

1. Symud anifail i farchnad, canolfan gasglu, canolfan ffrwythloni artiffisial, sioe neu arddangosfa.

Symud mochyn o dan Orchymyn Moch (Cofnodion, Adnabod a Symud) (Mesurau Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2002

2. Symud mochyn fel y cyfeirir ato yn erthygl 8(3)(b) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Adnabod a Symud) (Mesurau Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2002.

Symud mochyn at ddibenion magu

3.—(1) Mochyn sy'n cyrraedd y safle a ddarparwyd ar gyfer magu (ac eithrio un a symudir o dan erthygl 8(3)(b) o Orchymyn Moch (Cofnodion, Adnabod a Symud) (Mesurau Dros Dro) (Cymru) 2002 ar yr amod—

- (a) cyn ei symud, naill ai na fuasai cyfnod segur ar y safle ymadael, neu fel arall y cawsai'r mochyn ei ynysu am 20 diwrnod cyn ei symud a hynny mewn cyfleuster wedi'i gymeradwyo at y diben gan arolygydd milfeddygol;
- (b) y'i hynysir tra bydd ar y safle magu (neu am 20 diwrnod, pa gyfnod bynnag yw'r byrraf) mewn cyfleuster ynysu wedi'i gymeradwyo i'r pwrpas gan arolygydd milfeddygol;
- (c) bod unrhyw fochyn a osodir yn y cyfleuster ynysu gyda'r mochyn y daethpwyd ag ef i'r safle at ddibenion magu, wedi bod ar y safle magu am o leiaf 20 diwrnod cyn cael ei osod yn y cyfleuster hwnnw;
- (ch) bod unrhyw fochyn arall a osodir yn y cyfleuster ynysu ar y safle magu gyda'r un y daethpwyd ag ef i'r safle hwnnw yn cael ei ynysu am 20 diwrnod ar ôl i'r mochyn y daethpwyd ag ef i'r safle gyrraedd, neu am 20 diwrnod ar ôl ei ynysu gyda'r mochyn y daethpwyd ag ef i'r safle, pa un bynnag yw'r diweddaraf; ac
- (d) bod y sawl sy'n derbyn y mochyn magu yn llofnodi datganiad yn dweud y bwriedir defnyddio'r mochyn i fagu ar y safle hwnnw a'i fod yn ei anfon y datganiad at yr awdurdod lleol yn ddi-oed.

(2) Symud mochyn (ac eithrio un a symudir o dan erthygl 8(3)(b) of Orchymyn Moch (Cofnodion, Adnabod a Symud) (Mesurau Dros Dro) (Cymru) (Rhif 2) 2002 sy'n cael ei ddychwelyd i'r safle hwnnw o fan yr oedd wedi'i symud iddo ar gyfer magu, ar yr amod —

- (a) y'i hynysir oddi wrth bob anifail arall am 20 diwrnod ar ôl y dyddiad y'i dychwelir, a
- (b) bod meddiannydd y safle y dychwelodd y mochyn ohono ar ôl ei ddefnyddio at ddibenion magu wedi anfon y datganiad sy'n ofynnol ym mharagraff 3(d) uchod at yr awdurdod lleol.

Dychwelyd moch, gwartheg, defaid neu eifr o sioe neu arddangosfa

4. Dychwelyd moch, gwartheg, defaid neu eifr o sioe neu arddangosfa i'r safle y traddodwyd hwy ohoni i'r sioe neu'r arddangosfa ar yr amod yr ynysir yr anifeiliaid am chwe diwrnod (neu, yn achos moch, am 20 diwrnod) ar ôl eu dychwelyd i safle wedi'i gymeradwyo at y diben hwn gan arolygydd milfeddygol.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Canolfannau ffrwythloni artiffisial

5. Gwartheg sy'n cyrraedd yn ôl ar y safle hwnnw o ganolfan ffrwythloni artiffisial.
6. Moch sy'n cyrraedd yn ôl ar y safle hwnnw o ganolfan ffrwythloni artiffisial ar yr amod eu bod yn cael eu hynysu oddi wrth bob anifail arall am 20 diwrnod ar ôl iddynt ddychwelyd.
7. Defaid neu eifr sy'n cyrraedd yn ôl ar y safle hwnnw o ganolfan ffrwythloni artiffisial ar yr amod—
 - (a) y'u hynysir oddi wrth bob anifail arall am 6 diwrnod ar ôl iddynt ddychwelyd; a
 - (b) eu bod wedi cael eu hynysu oddi wrth bob anifail arall tra oeddent yn y ganolfan ffrwythloni artiffisial.

Anifeiliaid a fewnforir

- 8.—(1) Anifail a fewnforir yn cyrraedd y fan lle y mae'n dod i mewn i Gymru.
- (2) Symud anifail o'r fan lle y daw i mewn i'r Deyrnas Unedig yn sgil ei fewnforio o Aelod-wladwriaeth arall.

Symud o fewn grŵp meddiannaeth unigol

9. Symud anifeiliaid rhwng safleoedd mewn grŵp meddiannaeth unigol.

Cyfyngau cludo sy'n casglu anifeiliaid eraill

10. Symud anifail y deuir ag ef i'r safle mewn cerbyd sy'n casglu anifeiliaid eraill ar yr amod na ddadlwythir yr anifail yn y safle hwnnw.

Cyrraedd ar ôl triniaeth filfeddygol, a.y.y.b.

11. Unrhyw ddefaid, geifr, gwartheg neu foch sy'n dychwelyd i'r safle hwnnw o fan lle y rhoddir triniaeth filfeddygol neu unrhyw epil y maent wedi esgor arnynt tra oeddent yno ar yr amod, yn achos moch, eu bod wedi'u hynysu oddi wrth anifeiliaid eraill am 20 diwrnod ar ôl iddynt ddychwelyd.

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn dirymu ac yn disodli Gorchymyn Rheoli Clefydau (Mesurau Dros Dro) (Cymru) 2003. Mae'n newid darpariaethau'r Gorchymyn hwnnw fel a ganlyn:

- Mae'n creu gofyniad newydd, sef rhaid marcio pob dafad a phob gafr sy'n cael ei symud i sioe neu arddangosfa â Rhif unigol (erthygl 4);
- Mae'n caniatáu symud, o dan amodau penodedig, moch, gwartheg, defaid a geifr i sioeau ac arddangosfeydd o safleoedd sydd o dan gyfnod segur (paragraffau 11 a 12 o Atodlen 1) ac mae'n darparu na fydd dychweliad yr anifeiliaid hyn o sioe neu arddangosfa yn sbarduno cyfnod segur ar y safle o dan amodau penodol (paragraff 4 o Atodlen 2).

Fel o'r blaen, mae'r Gorchymyn yn darparu na chaiff gwartheg, ceirw, geifr, moch a defaid eu symud heb drwydded, ac yn darparu na chaiff yr anifeiliaid hyn (ac eithrio ceirw) eu symud o safle os symudwyd gwartheg, geifr neu ddefaid i'r safle hwnnw yn ystod y 6 diwrnod blaenorol (y "cyfnod segur": a sbardunir gan symudiad yr anifeiliaid hyn), neu os yw moch wedi cael eu symud yn ystod y 20 diwrnod blaenorol (y "cyfnod segur" a sbardunir gan symudiad moch). Mae hefyd yn darparu ar gyfer eithriadau i'r gofynion hyn (erthygl 3 ac Atodlenni 1 a 2).

Mae Atodlen 1 yn rhestru'r symudiadau oddi ar safleoedd a ganiateir yn ystod y cyfnod segur ac mae Atodlen 2 yn rhestru'r symudiadau ymlaen i safleoedd nad ydynt yn sbarduno'r cyfnod segur.

Mae'n rheoli symud anifeiliaid i ladd-dai ac oddi wrthynt (erthygl 5) ac yn darparu ar gyfer cysylltu setiau o safleoedd â'i gilydd yn grwpiau meddiannaeth unigol (erthygl 6).

Mae'n gwneud darpariaethau ar gyfer trwyddedau, caniatadau ac awdurdodiadau, ac yn galluogi Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Ysgrifennydd Gwladol i gyflwyno hysbysiadau sy'n atal safleoedd neu bersonau unigol rhag gweithredu o dan drwydded gyffredinol (erthygl 7 i 13).

Mae'n darparu ar gyfer diheintio cerbydau (erthygl 14).

Mae'n darparu ar gyfer newid meddiannaeth safle yr effeithir arno gan y Gorchymyn (erthygl 15).

Yr awdurdod lleol sy'n ei orfodi neu'r Ysgrifennydd Gwladol (erthygl 16).

Mae methu cydymffurfio â'r Gorchymyn yn dramgwydd o dan adran 73 o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981, ac mae'r gosb yn unol ag adran 75 o'r Ddeddf honno.

Mae'r Gorchymyn yn peidio â bod yn effeithiol ar 1 Awst 2003

Nid oes arfarniad rheoliadol wedi'i baratoi ar gyfer y Gorchymyn hwn.